

kapitola 22

Komu věřit — a jak moc?

Experti proti šimpanzovi

Tetlock sbíral expertům **trefy** devatenáct let:
82 361 předpovědí od 284 lidí, kteří se komentováním světa živili.

Průměrný expert dopadl **jen o málo lépe než šimpanz**.
A čím slavnější a sebejistější, tím **horší trefy**.

Rozdíl nedělal titul ani obor. Dělal ho způsob myšlení.

Přesnost je dovednost, ne dar

Pokračování je optimistické: obyčejní lidé — **superforecasteri** — turnaj IARPA vyhráli. Bez tajných dat, bez titulů z Harvardu.

Měli **návyk**, který se dá naučit: rozbíjeli velké otázky na malé, stavěli hypotézy, které mohly padnout — a **vedli si skóre**.

Kompas: pět střílek

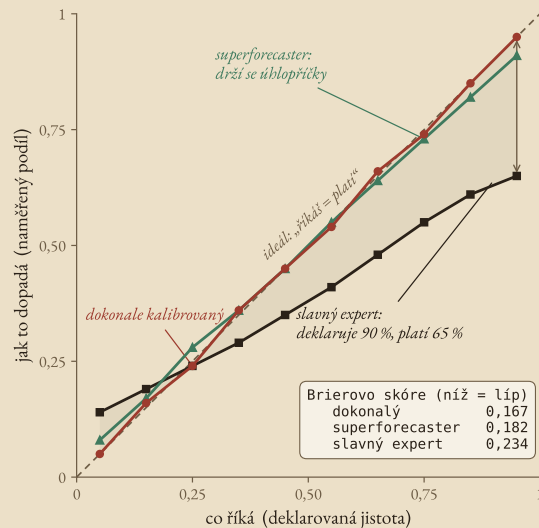
- Track record > titul. „Kolikrát ses trefil a jak to víš?“
- „Nevím“ s číslem váží víc než jistota bez něj.
- Věř úměrně ceně ověření. Levné a vratné? Klidně. Nevratné? Nikdy slepě.
- Ved' si deník predikcí. AI odpověď = předpověď počasí, ne věštba.

Míra důvěry

*Míra důvěry se neřídí tím,
jak jistě to zní —
ale tím, **kolik tě bude stát omyl.***

Sebejistý tón je levný. Cena tvého omylu je tvrdá a spočitatelná.

Kalibrace: říkáš 80 %, musí to v 80 % vyjít



Slavný expert visí pod úhlopříčkou: deklaruje 90 %, platí 65 %. Brierovo skóre: niž je líp.

Kelvin, ne Whitehouse

Model je jen **zesilovač**. Whitehouse pumpoval do kabelu vyšší napětí a věřil naslepo — kabel umlčel.

Kelvin přidal citlivější **měřidlo** — a zprávu poslal.
Jestli AI zesiluje tvůj vhled, nebo tvůj chaos, rozhoduje to,
jestli u ní stojí **měřidlo**.

„Jak bych poznal, že se pletu?„

Ke každé předpovědi — své, cizí, modelově — přiřaď datum a jistotu.
Za rok si spočítej trefu. Tak poznáš, kde jsi Kelvin a kde Whitehouse.